

24 MODLIMY SIĘ ZA ZMARŁYCH

Cele katechetyczne

- ▶ wprowadzenie w tajemnice roku liturgicznego; dostarczenie motywacji do spotykania się z Panem Bogiem w liturgii roku kościelnego;
- ▶ prowadzenie do spotkania z Panem Bogiem podczas modlitwy, nauczanie najważniejszych modlitw; kształtowanie postaw modlitewnych;
- ▶ kształtowanie postawy wiary w życie wieczne, nieśmiertelność duszy, oczekiwanie zmartwychwstania ciała.

Treści

- ▶ dialog z Panem Bogiem poprzez modlitwę; rodzaje modlitwy ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia modlitwy wstawienniczej;
- ▶ wspólnota Kościoła; wzajemne relacje Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i chwalebne; pojęcie czyśćca.

Wymagania

Uczeń:

- ▶ rozumie i objaśnia potrzebę modlitwy za zmarłych;
- ▶ potrafi wyjaśnić, dlaczego odwiedza cmentarz i jakie znaczenie mają przedmioty składane na grobie;
- ▶ zna słowa modlitwy za zmarłych, rozumie znaczenie tej modlitwy;
- ▶ wymienia uczynki i postawy, które prowadzą do szczęścia wiecznego, i te, które od niego oddalają;
- ▶ tłumaczy, że żyjemy po to, aby nauczyć się kochać i że jest to najważniejsze ludzkie zadanie.

Postawy

Uczeń:

- ▶ modli się za swych bliskich zmarłych;
- ▶ potrafi z szacunkiem zachowywać się na cmentarzu.

Korelacja z edukacją szkolną

- ▶ edukacja polonistyczna – umiejętność aktywnego słuchania opowiadania i zadawania pytań do usłyszonej historii; wzbogacanie słownictwa przez tworzenie prostej definicji pojęcia;
- ▶ edukacja społeczna – wychowanie do życia we wspólnocie i wzajemnej odpowiedzialności za siebie; wychowanie do postawy szacunku w miejscach związanych z pamięcią o zmarłych; identyfikowanie się ze swoją rodziną i jej tradycjami;
- ▶ edukacja plastyczna – realizowanie prostych zadań plastycznych;
- ▶ edukacja muzyczna – śpiew modlitwy związanej z tematem lekcji („Wieczny odpoczynek racz im dać Panie”).

Środki dydaktyczne

Pismo Święte; podręcznik; ilustracje cmentarza; znicz; *Dzienniczek* świętej Faustyny Kowalskiej.

Metody dydaktyczne

Czytanie na głos; pogadanka; omawianie tekstu; rozmowa kierowana; wspólna modlitwa; pokaz rekwizytów; rysowanie; pisanie; ćwiczenie: odszyfrowywanie hasła; wklejanie; wycinanie; nauka na pamięć.

Propozycja realizacji

1. Przeczytanie opowiadania Bruna Ferrero „Królewski błazen”⁷. Rozmowa z uczniami na temat opowiadania: jakie wydarzenie ludzkiego życia

⁷ Można skorzystać z zasobu internetu: <http://adonai.pl/opowiadania/smierc/?id=4> (dostęp: 30.03.2020).

- król nazywa „podróżą, z której już nigdy nie wróci”?: czego nie zrobił król przed tą wyprawą?; dlaczego błazen uznał takie postępowanie króla za wyraz braku mądrości? Podsumowanie, że śmierć człowieka jest trudnym wydarzeniem ponieważ jest dla nas czymś tajemniczym, nieznanym, doświadczymy jej tylko raz. Można jednak do tego wydarzenia przygotować się tak, by nie myśleć o śmierci jako o końcu wszystkiego, ale traktować ją jako początek nowego życia. Pomaga nam w tym Pan Jezus.
2. Odczytanie słów Ewangelii (J 11, 25). Omówienie, że wszystko na tym świecie ma swój koniec i musi przeminąć. Pan Jezus, dzięki temu że zmartwychwstał, przeprowadza nas przez bramę śmierci do życia, które się nie kończy – do życia wiecznego, dla którego stworzył nas Pan Bóg. Pobyt na ziemi ma nas przygotować do tej chwili. Jeżeli ktoś umarł nieprzygotowany do pełni miłości, jaka jest w niebie, Pan Jezus pozwala nam, abyśmy pomogli mu naszą miłością i pamięcią wyrażoną w modlitwie. Rzeczywistość, w której dusze ludzi po śmierci oczyszczają się z braków w miłości to CZYŚCIEC (zaprezentowanie słowa, np. na tablicy).
 3. Odniesienie do fragmentu *Dzienniczka* siostry Faustyny, mówiącego o potrzebie modlitwy za zmarłych. Przytoczenie opisu CZYŚĆCA, który Pan Jezus pozwolił zobaczyć siostrze Faustynie: *Te dusze modlą się bardzo gorąco, ale bez skutku dla siebie, my tylko możemy im przyjść z pomocą. I zapytałam się tych dusz, jakie ich jest największe cierpienie? I odpowiedziały mi jednoznacznie, że największym dla nich cierpieniem, to jest tęsknota za Bogiem* (Dz 20). Omówienie, że CZYŚCIEC to wielka tęsknota za Panem Bogiem. Dusze tych ludzi pragnęłyby odpocząć w miłości Pana Boga, ale nie mogą już wrócić na ziemię i tu uczyć się miłości.
 4. Wykonanie zadania 1 z podręcznika. Nauka lub utrwalenie modlitwy *Wieczny odpoczynek racz zmarłym dać Panie*.
 5. Omówienie, że szczególnym dniem naszej modlitwy za zmarłych jest 2 listopada (zapisanie daty, np. na tablicy) – dzień, w którym także powinny być odwiedzane cmentarze i groby naszych bliskich. Prezentacja ilustracji cmentarza. Rozmowa o tym, jak można wyrazić naszą pamięć o zmarłych. Omówienie zasad zachowania na cmentarzu. Wykonanie zadania 1 z *Kart pracy*. Omówienie symboliki przedmiotów

- składanych na grobach. Wykonanie zadania 2 z *Kart pracy*. Podkreślenie, że najważniejsza jest jednak nasza modlitwa.
6. Zapalenie przyniesionego znicza i wspólna modlitwa za zmarłych, którą można poprzedzić prośbą, żeby dzieci w myślach przypomniły sobie imiona bliskich zmarłych.
 7. Powtórzenie i podsumowanie lekcji. Wykonanie zadania 2 i zadania 3 z podręcznika.
 8. Praca domowa – dzieci wycinają z *Kart pracy* dolny pasek z poleceniami odsyłającymi do *Domownika* (mogą wkleić go do dzienniczka ucznia lub zeszytu służącego do komunikacji z rodzicami). Zachęcenie uczniów do wykonania zadania wraz z rodzicami.